

AVIZ
referitor la proiectul de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ,
pentru modificarea și completarea Legii educației
naționale nr. 1/2011

Analizând proiectul de **ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ, pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 567 din 16.11.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1327/16.11.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect, în fapt, modificarea și completarea art. 84 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Notei de fundamentare „*Urgența reglementării modului de decontare a transportului pentru elevi derivă din faptul că a început anul școlar 2022-2023, iar neadoptarea unei norme care să fie raportată la condițiile actuale cu privire la suportarea și decontarea cheltuielilor de transport, poate conduce la creșterea abandonului școlar*”.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La primul paragraf al preambulului, pentru rigoarea exprimării, sintagma „*Legea 1/2011*” trebuie să fie înlocuită cu sintagma „*Legea educației naționale nr. 1/2011*”.

4. Pentru o exprimare specifică stilului normativ, având în vedere faptul că intervențiile legislative au ca obiect exclusiv modificarea și completarea art. 84 din actul normativ de bază, recomandăm reformularea titlului și a părții introductive, astfel:

„*Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea art. 84 din Legea educației naționale nr. 1/2011*”;

„*Articol unic. - Articolul 84 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*”.

Pentru o mai bună sistematizare a textului, având în vedere că intervențiile legislative vizează modificarea unor alineate ale aceluiași articol, recomandăm comasarea pct. 1, 3 și 4 într-un singur punct, pct. 1, a cărui parte dispozitivă să aibă următoarea redactare:

„1. *Alineatele (1³), (1⁴), (1⁷) (1⁸) și (1¹⁰) se modifică și vor avea următorul cuprins:*”.

Ca urmare a celor de mai sus, părțile dispozitive ale actualelor pct. 2 și 5 trebuie reformulate, astfel:

„2. *Alineatele (1⁵) și (1⁶) se abrogă.*”;

„3. *După alineatul (1¹⁰), se introduc două noi alineate, alin. (1¹¹) și (1¹²), cu următorul cuprins:*”.

5. La actualul pct. 3, semnalăm că, în actuala redactare, soluțiile legislative preconizate pentru alin. (1⁷) și (1⁸) sunt susceptibile a afecta principiile consacrate de art. 32 alin. (1) din Constituție.

În acest sens, precizăm că, potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare „*Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat beneficiază de gratuitate la servicii publice de transport local și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului calendaristic*”.

În aplicarea acestor dispoziții, toți elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat beneficiază de gratuitate la servicii publice de transport, fără discriminări pe criterii arbitrare.

Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudența sa¹, că, potrivit art. 32 alin. (1) din Constituție, „*Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și perfecționare*”, iar, potrivit alin. (4) teza întâi al aceluiași articol, „*învățământul de stat este gratuit, potrivit legii*”.

Astfel, deși, de principiu, toți elevii beneficiază de gratuitate la serviciile publice de transport, în realitate, elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu și care nu beneficiază de un serviciu public de transport trebuie să suporte aceste cheltuieli, dacă sunt mai mari de 60 lei/lună pentru distanța de 3 km, iar pentru distanțele ce depășesc 3 km, suma de 60 lei/lună se suplimentează cu 6 lei/lună, pentru fiecare kilometru, putând fi majorată cu până la 100%, dar nu mai mult decât contravaloarea documentelor de transport prezentate de către elevii care solicită suplimentarea sumei forfetare.

În condițiile în care nu există certitudine cu privire la serviciile publice de transport, această categorie de elevi se poate afla în imposibilitatea obiectivă de a beneficia de gratuitate, fiind obligați să suporte, chiar și parțial, cheltuielile de transport pentru deplasarea în localitatea unde sunt școlarizați.

Din textele propuse reiese, de fapt, că elevii beneficiază doar de o decontare, care poate fi parțială, a sumelor plătite pentru asigurarea transportului, fiind nevoiți să suporte o parte din cheltuielile de transport, iar în aceste condiții, respectivii elevi sunt tratați diferit în privința realizării aceluiași drepturi fundamentale.

6. La actualul **pct. 5**, cu privire la norma propusă pentru **alin. (1)¹²**, pentru unitate terminologică, recomandăm înlocuirea termenului „*sumelor*” cu sintagma „*sumelor forfetare*”.

Totodată, pentru rigoare normativă, în mod similar cu ipoteza juridică a art. 89 alin. (1) din actul normativ de bază, recomandăm reformularea textului, astfel încât să se prevadă în mod expres o dată până la care normele metodologice privind modalitatea de acordare și de decontare a sumelor forfetare pentru elevii care sunt școlarizați în altă localitate decât localitatea de domiciliu să fie aprobate prin ordin al

---

¹ A se vedea Decizia nr. 657 din 17 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*pe bază de abonament*”, cuprinsă în art. 84 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011.

ministrului educației și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

7. Precizăm că, potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, orice modificare și completare a acestei legi *„intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar, respectiv universitar următor celui în care a fost adoptată”*.

Menționăm că, potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordinul ministrului educației nr. 3505/2022 privind structura anului școlar 2022 - 2023, anul școlar a început la data de **1 septembrie 2022**.

Ca urmare a celor de mai sus, recomandăm completarea proiectului cu un nou articol, marcat ca **art. II**, prin care să se prevadă în mod expres momentul intrării în vigoare a intervențiilor legislative preconizate prin prezentul proiect.

În ipoteza însușirii prezentei observații, actualul articol unic va fi marcat ca **art. I**.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1258/16.11.2022